

З цією метою ввечері або вранці брали периферичну кров, розбавляли її фізіологічним розчином (1:2) і досліджували під мікроскопом.

Дослідною твариною був кобель, лабрадор, віком 4 роки.

При діагностиці використовували наступні методи: клінічний (збір анамнезу, клінічний огляд); лабораторний (дослідження мазка периферичної крові крові на мікрофілярії, загальний аналіз крові).

Для лікування застосували препарат “Адвокат”, 1 мл якого містить діючі речовини: імідаклоприд – 10 %, моксидектин – 2,5 %. Препарат застосовували згідно інструкції виробника. Також у схему лікування входили препарати патогенетичної терапії: інфузії, дексаметазон, доксициклін.

Висновки. 1. Клінічно у хворої на дирофіляріоз собаки спостерігали пригнічення, відмову від корму, папульозний дерматит.

2. Внаслідок інтоксикації та алергізації, спричиненої життєдіяльністю дирофілярій розвивалася еозинофілія.

3. Застосована схема лікування з використанням адвокату у комплексі з патогенетичною терапією виявилася ефективною і призвела до відновлення клінічного стану та гематологічних показників собак за дирофіляріозу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дирофіляріоз: навчальний посібник / Л.М. Соловійова, Л.П. Артеменко, А.А. Антіпов, Т.І. Бахур // Біла Церква: ТОВ „Білоцерківдрук”, 2018. 56 с.

2. Soloviova L.N. Prevalence, clinical signs and treatment of Dirofilariosis dogs / L.N. Soloviova // Збірник матеріалів XVI міжнародної наук.-прак. конф. профес.-виклад. складу, аспірантів і студентів «Актуальні проблеми ветеринарної медицини». Київ, НУБіП. 2017, 19–20 квітня. С. 127.

3. Довідник з диференціювання збудників інвазійних хвороб тварин / Пономар С.І., Гончаренко В.П., Соловійова Л.М.; за ред. С.І. Пономаря. К.: Аграрна освіта, 2010. 327с.

4. Petry G. Evaluation of the Adulticidal Efficacy of Imidacloprid 10 %, Moxidectin 2.5 % (w/v) Spot-on (Advocate (R), Advantage (R) Multi against Dirofilaria repens in experimentally infected dogs / [Petry G., Genchi M., Schmidt H. et al.] // Parasitology research. 2015. V. 114, Issue: 1. P. 131–144.

5. [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/nvlnu_2012_14_2\(1\)_15.pdf](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/nvlnu_2012_14_2(1)_15.pdf).

УДК 619:616.993.6:636.7/8

ЛИТОВКО Р.О., магістрант

Науковий керівник – **СОЛОВІЙОВА Л.М.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ДЕЯКІ АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО ПОШИРЕННЯ БАБЕЗІОЗУ СОБАК

На бабезіоз частіше хворіють чистопородні собаки віком від 2 до 3 років. Екстенсивність та інтенсивність бабезіозної інвазії є найбільшою у весняний період року. Також більше відмічають серед хворих самців, аніж самок. Клінічно найбільш вираженими ознаками були лихоманка, пригнічення та іктеричність слизових оболонок.

Ключові слова: бабезіоз, бабезія, еритроцит, собаки, іксодові кліщі, мазок.

Бабезіоз – гостра або хронічна трансмісивна, природно-осередкова хвороба собак та інших м'ясоїдних тварин, що характеризується високою температурою, пригніченням, анемією, жовтяничністю слизових оболонок, розладом серцево-судинної, нервової систем та функцій органів травлення. Збудником є найпростіші – бабезії, що належать до типу Protozoa [1].

Хворіють на бабезіоз тварини будь-якого віку, однак чутливіші до збудника цуценята, у яких хвороба має важкий перебіг. Безпородні тварини переносять хворобу порівняно легко. У зонах Полісся та Лісостепу України біологічними переносниками *V. canis* є кліщі *Dermacentor pictus* і *D. marginatus* [1, 2].

У м. Біла Церква найвища ураженість собак одноклітинними організмами спостерігається у квітні, травні та вересні [3].

Зажиттєву діагностику бабезіозу проводять комплексно на підставі епізоотологічних даних, клінічних ознак, патолого-анатомічних змін та результатів лабораторних досліджень. Вирішальним є підтвердження діагнозу за виявлення бабезій лабораторними методами – знаходженні збудників у мазку периферійної крові в еритроцитах. Мікроскопічна діагностика є ефективною за гострого та підгострого перебігів хвороби. Також застосовують серологічні діагностику для виявлення в сироватці крові хворих тварин антитіл, які зв'язуються зі специфічним антигеном. З цією метою виявилися найбільш ефективними сучасні реакції імунофлуоресценції (РІФ) та ферментний імуносорбентний метод (ELISA) [4, 5].

За бабезіозу собаки можуть мати тяжкий перебіг, ускладнення та навіть летальні наслідки. Тому вивчення даного захворювання є актуальним.

Метою роботи було вивчити особливості поширення бабезіозу собак залежно від пори року та віку, методи діагностики та зміни показників крові хворих собак у ФОП «Харута», клініка «Кот Матроскін» м. Біла Церква.

Матеріалом для дослідження були хворі на бабезіоз собаки. У роботі також використовувалися клінічний та лабораторний методи досліджень крові.

Результати досліджень. Відмічено, що за даними клініки «Кот Матроскін» м. Біла Церква, із березня кількість хворих на бабезіоз собак збільшувалася і досягала максимумального значення у квітні (34 %) та травні (26 %). У липні та серпні бабезіоз собак майже не реєстрували. Наступне зростання інвазованості собак бабезіями відмічали у вересні (11 %), жовтні (15 %) та листопаді (9 %), що пов'язано із розвитком їх наступної генерації упродовж літа. Щодо вікової характеристики, найбільше хворих було віком від 2 до 3 років (11–16 %). Відмічено стійку тенденцію щодо зниження сприйнятливості до бабезіозу з віком. Серед захворілих собак самці переважали самок на 20 %.

Стосовно породного співвідношення захворюваності – найбільше хворіли безпорідні собаки (20,9 %) та німецькі вівчарки (13,9 %) й ротвейлери (7,5 %).

За гострого перебігу бабезіозу характерними клінічними ознаками були підвищення температури, частоти пульсу та дихання, анемія, жовтушність слизових оболонок, червоний колір сечі, розлади травлення та ЦНС.

Висновки. 1. Епізоотологічним моніторингом за бабезіозу собак у клініці «Кот Матроскін» м. Біла Церква за 2018–2020 роки визначено, що дана інвазія реєструється впродовж всього року, при цьому взимку зустрічаються лише поодинокі випадки, а також суттєве зниження кількості випадків у спекотні літні місяці.

2. Загалом відмічалася виразна сезонна динаміка з двома піковими періодами: квітень-травень, вересень-жовтень.

3. Найбільше хворіли собаки віком від 2 до 3 років.

4. Найбільше хвороба уражувала безпорідних собак, німецьких вівчарок та ротвейлерів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Прус М. П. Бабезіоз собак / М. П. Прус, М. К. Потоцький // Ветеринарна медицина України. 2003. № 9. С. 24–26.
2. Довідник з диференціювання збудників інвазійних хвороб тварин / Пономар С.І., Гончаренко В.П., Соловійова Л.М.; за ред. С.І. Пономаря. К.: Аграрна освіта, 2010. 327с.
3. Соловійова Л.М. Епізоотологічний прояв бабезіозу собак у м. Біла Церква / Л.М. Соловійова // Вісник Житомирського націон. агрокол. ун-ту. – № 1 (49), т. 3. 2015. С. 132–137.
4. Потоцький М. К. Бабезіози / М. К. Потоцький, М. П. Прус // Ветеринарна медицина України. № 10. 2004. С. 24–26.
5. Garcia, L.S., Bullock-Iacullo, S.L., Fritsche, T.R. (2000). Laboratory diagnosis of blood-borne parasitic diseases; Approved guideline. Clinical and laboratory standards institute. 20(12), 36.